

OS-0016-235/OA0-89

20. listopadu 1989

Handwritten notes:
Kabele
Kussek
Juro

[Redacted]

Výtisk číslo : 2

Přílohy : 2/8

Ministerstvo vnitra
II. správa GŘ

Dne 13. XII. 1989
Č.j.: CA-0034/306/03-89
Přílohy: 4/8

ZRUŠEN STUPĚŇ
UTAJENÍ

30. 1. 1995
DNE 1. 1995
KOPIS Klat

Ministerstvo vnitra České republiky
2

Handwritten signature:
20.11.89

Vnitřní a organizační správa FMV
Odbor analytiky a informací
k rukám s. náčelníka

P R A H A

V příloze zasílám poznatky pro zpracování denní situační zprávy FMV ze dne 20. listopadu 1989.

Náčelník Správy StB Praha :

plk. JUDr. Jiří BYTČÁNEK

original okopírován 1 krát
provedl 17.11.1989 dne 16/15/90

Handwritten signature:
JUDr. VVP Půtko

ARCHIV BEZPEČNOSTNÍCH SLUŽEB
Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 157 odst. 3 zák. č. 312/2005 Sb.

Příloha č. 1, k č. j. :
OS-0016-235/OAO-89

Výtisk číslo :
Počet listů : 4

2. NEPŘÁTELSKÁ ČINNOST

A. VNĚJŠÍ PROTIVNÍK - 0

B. VNITŘNÍ PROTIVNÍK

Na všech pražských vysokých školách probíhá stávka a jsou ustanoveny stávkové výbory. Nejradikálněji postupovali studenti na DAMU, kteří na shromáždění pozvali mluvčí CHARTY 77 Danuši NĚNCOVOU. Byl přítomen televizní štáb CNN a holandské televize.

Ke stávce studentů VŠUP se připojili i pedagogové školy s tím, že budou docházet do školy, ale nebudou pobírat plat.

Na všech vysokých školách je podporováno prohlášení MVR SSM a MV SSM. Je kritizován zásah pořádkových sil 17. 11. 1989. Zároveň je varováno před konfrontací s bezpečnostními silami a jsou vyjadřovány obavy s obsazením vysokých škol bezpečnostními silami.

V odpoledních hodinách dne 20. 11. 1989 na Václavském náměstí a přilehlých ulicích došlo ke shromáždění velkého množství, převážně mladých lidí. Jednalo se zejména o studenty pražských středních a vysokých škol, kteří dopoledne zahájili stávky na školách. V 16,00 hod. bylo Václavské náměstí zaplněno, zejména v blízkosti sochy sv. Václava.

Probíhala zde podpisová akce prohlášení "Několik vět" a pokračovala peněžní sbírka na osoby, které byly zadrženy orgány SNB. V této době zde docházelo ke skandování velkého množství hesel : "CHCEME NOVOU VLÁDU", "ZRUŠTE MILICE", "SVOBODNÉ VOLBY", "AŽ ŽIJE HAVEL". Rovněž zde byly zaznamenány transparenty s textem : "DĚLNÍCI POJĎTE S NÁMI", "STUDENTI, UMĚLCI JSOU S NÁMI", "PŘESTAŇTE SE BÁT". V dalším průběhu demonstrace byla provolávána hesla : "GENERÁLNÍ STÁVKA", "AŽ ŽIJE SVOBODNÉ SLOVO", "AŽ HUSÁK VIDÍ, KOLIK JE TU LIDÍ", "KONČÍME MILOŠI".

V 16,40 hod. byla skandována hesla : "AŽ ŽIJE MASARYK a VŠICHNI NA HRAD". Kolem 17,05 hod. se skutečně začala shromážděná masa pohybovat na Národní třídu a k Národnímu divadlu, za stálého skandování hesla "NA HRAD". U sochy sv. Václava však zůstalo asi 1000 osob.

Průvod měl tendenci přejít mosty přes Vltavu, které však byly přehrazeny příslušníky VB a tak se pohyboval směrem na Klárov, Intercontinentálu, dále do Pařížské ulice a kolem 19,00 hod. zpět na Václavské náměstí.

V 18,15 hod. kdy se demonstrace pohybovala po území Prahy I vystoupil u sochy sv. Václava s prohlášením sekretariátu ÚV SSM předseda ÚV SSM s. MOHORITA. V této době zde bylo asi 3000 osob, které provolávaly : "AŽ ŽIJE MOHORITA".

Po návratu demonstrace na Václavské náměstí byly vytvořeny dvě větve. První směřovala k budově Čs. rozhlasu a druhá ulicí Vodičkovou k budově vlády ČSR v Lazarské ulici. Ředitel Čs. rozhlasu s. KVAPIL převzal ve 20,45 hod. několik petic od demonstrantů. /viz příloha/

Na Staroměstském náměstí byla skandována následující hesla : "STB DO DOLŮ", "JE TO VAŠE POSLEDNÍ ZVONĚNÍ", "POLICIE POJĎTE S NÁMI", "POLICIE DO STÁVKY", "AŽ ŽIJÍ DOPRAVÁCI", "MASARYK NA STOVKU".

V době od 20,00 do 21,30 hod. proběhla v restauraci Riegrovy sady schůze Čs. svazu novinářů. Bylo přítomno 350 až 400 účastníků. Rezoluci 65 pracovníků zahraničního vysílání Čs. televize přečetl redaktor JANČAŘÍK. Byl zde vyjádřen

nesouhlas se zákrokem bezpečnostních sil a stanoven požadavek na odstoupení vlády. Prostor k otištění rezoluce nabídly redakce Svobodného slova a Mladé fronty v zítřejším vydání. Pomoc nabídly i Lidové noviny. Dále zde bylo dojednáno vytvořit nátlak na šéfredaktory k prosazení svobody tisku, odvolání vedení Svazu novinářů a svolání pražské konference novinářů. Pokud nebudou splněny tyto požadavky, nevyjde v den tzv. generální stávky /27. 11. 1989/ denní tisk.

Demonstrace na Václavském náměstí byla ukončena ve 21,30 hodin a na závěr zde byla provolávána hesla, kterými se účastníci zvali ve 13,00 hod. k Čs. rozhlasu a v 16,00 hod. na Václavské náměstí. Kromě toho se dožadovali utvoření prozatímní vlády v čele s HAVLEM a DUBČEKEM.

Ve Smetanově divadle probíhalo dne 20. 11. 1989 jednání, zda se baletní soubor připojí ke stávce ostatních souborů Národního divadla. V průběhu jednání se dostavili zástupci činohry ND Jana HLAVÁČOVÁ a Marek VAŠUT, kteří soubor baletu přesvědčili o nutnosti stávky. Teprve potom byla stávka přijata.

Dále bylo zjištěno, že redaktorce RSE ČEŘOVSKÉ byl do NSR předán text adresovaný předsedovi vlády ČSSR s. ADAMCOVI. V textu se zdůrazňuje odpovědnost vlády za následky represí zaměřených proti studentské demonstraci. Dále se v textu uvádí : "Kdybychom nyní požadovali pouze to, aby byly z Prahy staženy pohotovostní oddíly VB a aby bylo okamžitě zastaveno policejní pronásledování, vyjádřili bychom pouze menší část toho, co je v této situaci nutně zapotřebí. Soudnost a svědomí velí, aby vaše vláda odstoupila a ještě předtím umožnila přechod k demokratičtějšímu způsobu vlády. Žádáme, aby se to stalo takto : Vláda odstoupí k 25. listopadu tohoto roku. Do té doby uskuteční rozhovory a na jejich základě uzavře dohodu o vytvoření přechodné vlády občanského soužití. Tyto rozhovory má současná vláda vést s A. DUBČEKEM, představiteli vedení státu před ozbrojenou intervencí v r. 1968, V. HAVLEM

a dalšími představiteli nezávislého opozičního hnutí. Vláda občanského soužití má být potom vytvořena z těchto tří skupin: představitelů vedení státu před srpnem 1968, představitelů nezávislé opozice a z nezkompromitovaných zástupců nynější vlády. Účast představitelů reformního hnutí z r. 1968 má zvýraznit kontinuitu demokratického procesu v ČSSR. Podíl nezávislých občanských skupin má zajistit účast obyvatelstva na vládě. Současná vláda ČSSR nechť ještě před svým odstoupením vydá ústavní zákon, jímž se k 1. 2. 1990 ukončí činnost Federálního shromáždění a nechť rovněž slavnostně prohlásí platnost občanských práv obsažených v mezinárodních smlouvách. Vláda občanského soužití pak jako jeden ze svých prvních kroků předloží FS k 15. 12. 1989 nový demokratický volební zákon, na jehož základě pak bude k 1. 2. 1990 zvoleno Ústavodárné shromáždění ČSSR. Volební zákon má umožnit také kandidaturu kandidátům nezávislých skupin a dále všem těm, kteří získají podporu nejméně od 1.000 hřsl. občanů. Provedení těchto kroků je jediná schůdná cesta k tomu, aby se život v ČSSR vrátil do normálních kolejí. Podepsáni jsou za ČDI E. MANDLER a B. DOLEŽAL.

Poznatky byly získány dne 20. 11. 1989 z několika nezávislých pramenů 1, 2, 3 a lze je použít bez omezení.

3: NEGATIVNÍ JEVY A PORUCHY V ČS. HOSPODÁŘSTVÍ - 0

4. NÁZORY A NÁLADY OBYVATELSTVA - 0

PROHLÁŠENÍ STUDENTŮ PRAŽSKÝCH VYSOKÝCH ŠKOL

Poď vlivem událostí z pátku 17.11. 1989, kdy byla v centru Prahy opět brutálně potlačena poklidná demonstrace pražských studentů, nevidíme již jiné cesty, jak vyjádřit svůj nesouhlas a zděšení nad současnou vnitropolitickou situací v naší zemi, a proto vstupujeme do týdenní stávky s těmito požadavky:

- 1/ Žádáme ustavení nezávislé vyšetřovací komise Federálního shromáždění s účastí zástupců stávkových výborů a zástupců ostatních občanských iniciativ.
- 2/ Žádáme okamžité potrestání osob odpovědných za rozpuštění pražského masakru, i jeho příjímých vykonavatelů. Žádáme zveřejnění jejich jmen a funkcí. Zároveň žádáme zveřejnění pravdivého zyskybného svědectví obětí svědků a zveřejnění obrazového materiálu a informací o zdravotním stavu postižených.
- 3/ Vyzýváme pracovníky všech sdělovacích prostředků, aby se nepořídili na šíření nepravdivých informací o současném dění v Československu.
- 4/ Žádáme okamžité prošetření všech politických vězňů a zastavení stíhání všech k nepravdivě obviněných.
- 5/ Žádáme zahájení účinného dialogu se všemi složkami společnosti bez výjimek.
- 6/ Žádáme legalizaci lidových novin a všech nezávislých tiskovin.
- 7/ Žádáme, aby ústavou zaručené právo svazů shromážděnců nebylo fakticky znemožněno prováděcími předpisy. Tyto předpisy musejí být zrušeny.
- 8/ Žádáme zveřejnění tohoto prohlášení a pravdivé průběžné informování veřejnosti o probíhající studentské stávce, žádáme dále, aby toto naše prohlášení bylo proiskutováno v živém křesťá vysílání ČST za účasti zástupců stávkových výborů VŠ.
- 9/ Obracíme se na pedagogy všech škol i na ostatní občany se žádostí o maximální podporu.
- 10/ Vyzýváme všechny, kteří nemají lhotečný stav v našem státě, aby vyjádřili svoji vůli generální stávkou 17.11.1989 od 12,00 do 14,00.

V Praze 20.11.1989

v souvislosti s událostmi 17. listopadu 1989 v Praze, v souladu s právy zaručenými Všeobecnou deklarací lidských práv, výsledky Helsinského procesu, dokumenty vyplývající z Vídeňských rozhovorů a v neposlední řadě i československými zákony a mezinárodněprávními ustanoveními vycítám ja, Jan Zeman, tč. dělník, narozený 14.12. 1930 toto prohlášení:

Odsuzuji brutální zásah pořádkových sil MV a zvláštních oddílů MV pro boj proti terorismu proti pokojné manifestaci pražských studentů ze dne 17.11.1989. V souvislosti s tím a v souvislosti s vývojem v Československu v posledních 21 letech požaduji:

- 1/ Vytvoření zvláštní, nezávislé vyšetřovací komise k vyšetření trestně, občanskoprávní a mezinárodně právní odpovědnosti všech osob, které jsou přímo či nepřímo odpovědné za páteční masakr, ale i za jiné svévolné zásahy oddílů MV, státní bezpečnosti, Lidových milicí, veřejné bezpečnosti a dalších složek, podléhajících přímo či nepřímo státním nebo stranickým orgánům, proti bezbrannému a nevinnému obyvatelstvu a zadem v souladu se zákonem potrestání osob odpovědných.
 - 2/ Požaduji okamžité odstoupení ministra vnitra a zahájení trestního stíhání proti němu, protože podle ústavy ČSSR je zřejmě nejvyšší odpovědnou osobou nad konáním ozbrojených složek jeho ministerstva a které v tomto případě jsou zřetelně v rozporu s čs. trestním právem.
 - 3/ Požaduji okamžité odstoupení vlády ČSSR a vytvoření vlády prozatímní a uspořádání svobodných demokratických voleb.
 - 4/ Požaduji vytvoření nezávislé veřejné komise pro uspořádání občanského referenda k vytvoření nové demokratické československé ústavy jenž by neodporovala a byla v plném souladu s československými mezinárodními humanitárními závazky.
 - 5/ Požaduji vytvoření nezávislé veřejné právnické komise, která by se postarala o vytvoření návrhů dalších zákonů tak aby vzniklý právní řád byl v souladu s mezinárodními konvencemi.
- Navrhuji mimo jiné přímé uzákonění všeobecné deklarace lidských práv v plném znění.
- 6/ Požaduji okamžité odstoupení vedoucích představitelů KSČ, protože tato strana se současným vedením, není nyní schopna vést společnost, i když má svoji vedoucí úlohu zakotvenou v ústavě, požaduji v souvislosti s tím tedy také urychlené odstranění "článku o vedoucí úloze", protože jeho existence je v rozporu s principy demokracie a KSČ ani není schopna a dostatečně morálně čistá, aby tuto úlohu mohla naplňovat. Doporučuji také KSČ důslednou reorganizaci, protože v současném stavu, jak se již mnohokrát ukázalo není ani schopna se na řízení společnosti a účasti v zákonodárných orgánech podílet.
 - 7/ Požaduji propuštění všech neoprávněně a bezdůvodně vězněných a zadržovaných. Požaduji také zrušení zákona, který umožňuje zadržování a věznění bez udání důvodu a bez vznesení žaloby, protože je v přímém protikladu k výše uvedeným dokumentům o lidských právech a ve smyslu mezinárodně-právním tak přímo ruší subjekt Československá socialistická republika jako právní stát.
 - 8/ Požaduji urychlené vydání úplných a pravdivých informací o všech poškozených a zraněných při páteční manifestaci.
 - 9/ Požaduji zlegalizování veškerého nezávislého tisku a naopak pozastavení činnosti těch HZP které podávají lidu nepravdivé a zkreslené informace. Požaduji také vytvoření komise, která by přezkoumala pravdivost dřívějších informací v nich podávaných a vyvodila příslušné sankce v souladu s tiskovým zákonem /i jinými zákony/ proti těm osobám které se případně podílely na nepravdivých, zkreslených, nebo tendenčních zprávkách v těchto HZP.
 - 10/ Požaduji úplné, pravdivé a objektivní zhodnocení událostí kolem "pražského jara" a vůbec všech událostí souvisejících s dějinami našeho státu.
- Obracím se proto na výzkumná pracoviště, která pracují v tomto oboru, aby společnou diskusí a prací zhodnotili tyto události a zajistili vytvoření zprávy a její opublikování, nejlépe hromadnými sdělovacími prostředky

11/ Požadují aby byla konečně respektována práva věřících občanů
12/ Požadují aby byla zrušena všechna ustanovení omezující výjezd
občanů do zahraničí.

Připojuji se k iniciativě uspořádání Generální stávky dne 27.11.1989
od 12 do 14 hodin na podporu našich oprávněných požadavků.
Apeluji na všechny dělníky, studenty, umělce, důchodce, ženy v domácnosti,
inteligenci... aby konečně začali činy bojovat za svá nezadatelná práva,
která jim byla až do teď upírána a která mají právě nyní možnost
konečně získat, ale jen v jednotě a semknutosti můžeme bojovat proti
vládě která se neštítí zřejmě už vůbec žádných prostředků, aby se
udržela u moci, kterou získala děly Sovětských tanků.

Otevřeně sympatizuji s reformními procesy v Sovětském svazu, Polsku,
Maďarsku, NDR, Bulharsku a s hnutím v Jugoslávii a přeji jim stejně
tolik úspěchu v jejich humanitním snažení, jako ho přeji českosloven-
skému lidu.

Závěrem bych chtěl říci, že od této chvíle se cítím mezinárodněprávním
objektem pod ochranou Organizace spojených národů, protože jsem
se právě podle československých zákonů dopustil trestného činu
pobuřování, avšak jeho existence v československém právním řádu
je v příkrém rozporu s Všeobecnou deklarací lidských práv a Chartou
lidských práv a tím i s Chartou organizace spojených národů již
je náš stát členem. ^{mým}

Ten kdo souhlasí s tímto prohlášením, může k němu připojit svůj podpis.

V Praze dne :20. listopadu 1989

ARCHIV BEZPEČNOSTI

Zrušen stupeň utajení (svazku) dnem 1. 1. 2008 podle ustanovení § 17 odst. 1 písm. b) Z.č. 312/1995 Sb.